یەکەم دوایار

دڵشاد عەبدوڵڵا

سی و یەک ساڵ لەمەوبەر، وەکی ئەوکەسەی دوای
مەرگی دۆستێکی، لە گۆشەیەکدا بە کزی دانیشێ. لە
ماڵێکی لاتەریکدا بێ نەخشەی پێشوەخت و هیچ جۆرە
مەبەستێکی دیاریکراو بەڵێنم بەخۆم دا:
دریژە بەو جەنگە بدەم
کە پێشتر دۆڕاندبووم!
یەکەمجار بنی زمانم هەڵکۆڵی، ئەو ڕستانەم لە ڕەگەوە
دەرهێنا
کە چەشنی ئەنتیکەی دانسقە لە موزەکاندا
لە پشت شووشەی جەللاتینی دەست و دەم بەستراو
نەدەمردن نە یاخی دەبوون
بۆ چیمە ڕستەی وا؟ هەڵگژامە سەریان
پووش و پەڵاشی تەماشام ئاگریان تێبەربوو
لە بەرانبەر وێنەیەکی نەبینراوی مەرگی خۆمدا
بۆ چیمە وشکە تەماشا؟ کەوتمە لەناوبردنیان
جەنگ بەو دوانە دەکەم: زمان و خەیاڵ!
وەکی ئەوەی ڕووبار دەیکا
بەهاژە و کەفچڕین لە جێی عاسێ و نادیار.
ڕەشنووسی ئەو هەورانەم سووتاند
کە بۆ کەسێک و بۆ مەبەستێک و بە ڕیتمێک و
ئاوازێک
چووبوونە ئاسمان
شیعر جەنگە لەگەڵ کۆکەسێک
لەگەڵ کۆمەبەستێک
بەکۆ ڕیتم و کۆئاواز.
هەی ڕۆحی باریکتر لە با، با شۆڕبینەوە
بابچین
هەتا ئەو جێیەی بزردەبین لەخۆدا!
ئەو خواری خوارەوە زەنەک و گومانە و پڕ ئەفسوون
داری ئێجگار پڕسیحری تێدایە، بۆنخۆش و بۆننەخۆش
هەردووکیان بە کەڵکن بۆ مراز
وەکی مرۆ لچکی ڕۆحی خۆیانی لێ گرێ دەدەن
دەیکەنە جۆلانە بۆ پشوودان
هەر دارە و سێبەری دەدا لەمەملەکەتێک بۆنی دەڕوا بۆ
چەندان
لەو خواری خوارەوە تەماشای ڕەگی خۆم دەکەم بە حەواوە
دڵی خۆم بە قسەیە داوە کە شمشاڵ بەدڵی کون کونی
خۆی وتبوو:
ئەوەی دێتە ژووری
چەن قات و زیاتر و پەشێوترە
لەوەی دەچێتە دەری
مرۆ تا دەمری
ناتوانێ هەموویان بژەنێ.
با بچین بابچین بابچین
هەتا شۆڕبینەوە ئاسمان نزیکترە لێمان
تا ئەو ئاستەی لە لق و پەلم گیردەبێ پەراسووی
تێکەڵ بەخاک و خۆڵم دەبێ
کە سەرلەنوێ شین بووەوە
شێوەمان لە یەکتر دەچێ!
سی و یەک ساڵ لەمەوپێش، لەناو بەلەمێکی شکاو
کە نەمدەزانی بەرەو کوێم دەبا
لەسەر گازی پشت ڕاکشابووم
لەو باڵندە سپیانە وردەبوومەوە
کە چووبوونە خەونی (بۆدلێر)ەوە
باڵیان لەسەر برژانگی جێما بوو
بەو باڵانە فڕیم تا ئەوپەڕی گوڵستان
ماڵی گوڵە بەدەکان!
گوڵە بۆنخۆشە بەدەکان!
باڵندە ئارامی دەبەخشێ تێکیشی دەدا
ڕزگارمان دەکا وەکی کو بە چڕنووک دەمانکوژێ
لەبەر خۆم دەموت و دەموتەوە:
باڵندە ئارامی دەکوژێ
بەچڕنووک ڕزگارمان دەکا
لەناکاو، ماسیگرێک تۆڕی پڕ ماسی بەدوای خۆی
ڕادەکێشا
ئەوانە ئێمەین!
خوا بەدوای خۆیەوە ڕامانەکێشێ
جێ قولابی ڕاوچی دیارە بە قورگمەوە
بۆیە هەرچی دەیبێژم ئازارم پێ دەبەخشێ.
سی و یەک ساڵ بەرێ، دەموت لێرە کەس نامناسی
کەچی ئەو هەموو وردە ماسیانە
گشتیان کەس بوون خزم و ناسیاو

خۆم و خۆم و خۆم
ماوەیەکی زۆر هیچم نەنووسی
وێنەی خۆمم لەبەرچاو بزر نەدەبوو؛
لەناو تۆڕێکی درکاوی گەورەدا!
شەوێکیان، کەسێکی سەر و ڕیش مەیلەو نارنجی
بەسەر پشتی حووتێکی سپییەوە
گەیشتە کۆڵانی (بیرێژیان)
وامزانی باپیرم لە خۆشناوەتیەوە پەلی عەیشێی گرتووە
دەیهێنێتە شار
خۆرێکی خورمایی بەسەر شانیەوە
کە دەستی بە ئاستەم دەجوواڵ
ڕووناکی دەکەوتە سەر ئەرزی
هەی بەخێرهاتی وەبان چاو..
هەفتەیەک لەلام بوو لەو ماوەیە،
کەمێکی پێ بەخشیم و زۆری برد لەگەڵ خۆی
لەوانە: دۆستایەتی لەگەڵ چیا
کە ئەو بە پشتی نەهەنگی دەشووبهاند
خۆت هەڵدەیتە سەری دەتبا.
پاشان پشتێنی پشتی بابمی بەو مارە دەچووند
کە لەوەتی دنیا دنیایە لە مرۆ نابێتەوە
دەمێکە هاو دەنگن
چارەنووسیان بەیەکەوە گرێ دراوە
دەبێ دانی پێدابنێین:
ئەو لەبەرمە لە بەهەشتێ دەرکراوە
ژیان چەند لێکمان دوور بخاتەوە
مردن دەمانگەێنێتەوە یەکتری
لەو شوێنانەی کە بای زەرد هەڵدەکا
ئێسک و پرووسک ڕادەماڵێ
بن هەر بەرد و پنچکە گیایەک بگەڕێی
یەک دووانێکیان چاوەڕوانمن لەوێدا.
سی و یەک ساڵ لەمەوپێش، شەوێکی سارد
پیاوێکی سپیلکەلانەی قژ کەوتوو بەلادا
لە سیبریاوە بەڕێی کاکێشان
بە سواری گالیسکەیەکەوە کە ڕەوەسەگێک ڕایاندەکێشا
گەیشتە یەکەم ماڵی بەفرنووس
بەو زمانەی کە دوو کەسی ناسیا و قسەی پێ دەکەن
بردمە ژووری: فەرموو
ئەوەش هەر ماڵی خۆتە
تکایە دەرگا توند داخە
لێرەش ژەنەڕاڵە سوورەکان دەستیان دەڕوا
ئەو زیندانەی لەوێ دروستیان کردووە
بۆ ئەنتلیگنسیا و شاعیرانی نەهلستی
سوچێکی گەیشتۆتە ئێرە
کەڵکی نەماوە مەملەکەت
پڕبوو لە پیاوە پووچەکان
پیاوە پووچەکان!
پیاوە هەرە پووچەکان!
ئەوانەی سێبەری قەڵەڕەشن لەسەر زەوی
خۆیان بەسەد تەرز و سەد تەحرەئێین گۆڕیوە
بە کڵاوی گوڵینگە بەسەریان باوەڕ مەکە
بە کراسی ئاوریشم و بۆینباخی ئامآڵ شین و بە پێڵاوی چەرمی ئیتاڵی و
بە بۆن و جەنتای بۆس و
قایشی پێستی تیمساحیان باوەڕ مەکە
پیاوە پووچەکان گوڵاڵە سوورەنین
کاتی هاتنی ئەو جۆرە گوڵانە بەسەرچووە.
سی و یەک ساڵ لەمەوبەر تێگەیشتم ئەو شەڕە نابڕێتەوە
لێرەش کۆتایی بێ
لە جێیەکی تر سەرهەڵدەداتەوە.
سی و یەک ساڵ لەمەوبەر سی و یەک ساڵی تەواو
کە ویستم ڕزگاربم لە وەهمی قەفەس
هونەری چڕینم بە جۆرێک گۆڕی
کە ڕاوچی بە مەلێکی بەستەزمانم تێ نەگا
وەکی فرندەیەکی بەسام
سەرەتا لێم دوورکەوێتەوە
کە مەوداش کەتە بەینمان
بە ئاسانی نەگیرێم
وەکی ئەو کەسەی لە خشپەی میژوو ڕاچڵەکێ
خۆێنەرم هۆشدارکرد: ئەوەی ڕوودەدا نە لافاوی نووحە نە هی تسوونامی، نە شەڕی قابیلە و نە هی ناپلیۆن
جەنگێکە لەناوخۆ، خۆت لەگەڵ خۆتدا، یا خۆتی بە تەنیا لە بەرانبەر کۆدا.
من کە لەگەڵ خۆم دۆڕاندم
نایبەمەوە لە هیچ کوێدا.